

Силабус
навчальної дисципліни
Податкова система
Tax System
2025-2026 навчальний рік

Освітньо-професійна програма **Фінанси, банківська справа та страхування**
Спеціальність освіти спеціальності **072 Фінанси, банківська справа та страхування**
Галузь знань **07 Управління та адміністрування**
Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Викладач	Несторенко Тетяна Петрівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/nestorenko-tetyana-petrivna/
Контактний тел.	
Е-mail викладача:	tp_nestorenko@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Середа 16:00-16:40

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
4/120	20/4	20/4	80/112	Екзамен

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: Податковий кодекс України, фіскальна політика, пряме та непряме оподаткування, спрощена система, податкове навантаження, адміністрування податків, уникнення подвійного оподаткування.

Мета та предмет курсу: мета курсу – формування у майбутніх бакалаврів системи фундаментальних знань щодо побудови податкової системи, засвоєння механізмів обчислення та сплати податків, а також розвиток навичок прийняття управлінських рішень у сфері оподаткування для оптимізації фінансового стану суб'єктів господарювання. Предмет курсу – економічні та правові відносини, що виникають між державою та платниками податків у процесі формування дохідної частини бюджету, а також сукупність податків, зборів та обов'язкових платежів, що утворюють податкову систему України.

Компетентності та програмні результати навчання: ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК12. Здатність здійснювати поточне та перспективне фінансове планування (у т.ч. діяльності курортно-рекреаційних закладів, курортно-рекреаційних територій).

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій

у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР24. Аналізувати та оцінювати макроекономічні показники, показники ефективності грошово-кредитної, бюджетної, податкової політики (у т.ч. стосовно розвитку курортно-рекреаційних територій).

Зміст курсу: Теоретичні основи побудови податкової системи та сучасна податкова політика України в умовах глобалізації. Податковий кодекс як правова основа регулювання відносин у сфері оподаткування. Пряме та непряме оподаткування в системі фінансових важелів держави. Методологія адміністрування податків та зборів і робота електронних сервісів Державної податкової служби. Податок на додану вартість як основний регулятор споживання та механізми його електронного адміністрування. Акцизний податок та мито в системі непрямого оподаткування зовнішньоекономічної діяльності. Податок на прибуток підприємств та порядок коригування фінансового результату на податкові різниці. Оподаткування доходів фізичних осіб та особливості нарахування військового збору. Соціальні внески та їх роль у формуванні державних цільових фондів. Спрощена система оподаткування обліку та звітності для суб'єктів малого підприємництва. Місцеві податки і збори в контексті фінансової децентралізації та наповнення громад. Податок на майно та особливості оподаткування нерухомості і земельних ділянок. Міжнародне оподаткування та механізми запобігання подвійному оподаткуванню доходів. Основи податкового планування та методи протидії розмиванню бази оподаткування. Трансфертне ціноутворення та контроль за операціями пов'язаних осіб.

Методи навчання: У межах курсу застосовуються різноманітні методи навчання, що забезпечують поєднання теоретичної підготовки та практичної спрямованості освітнього процесу. До словесних методів належать лекції із використанням комп'ютерних інформаційних технологій (зокрема презентацій PowerPoint), семінарські заняття, пояснення, розповідь, бесіда та бліцопитування. Серед наочних методів використовуються спостереження, ілюстрування та демонстрування навчального матеріалу. Практичні методи передбачають інсценування, виконання ігрових і практичних вправ, моделювання проблемних ситуацій, інтелектуальні розминки (головоломки), роботу в групах і мінігрупах («team building»), а також застосування методу case-study. З метою стимулювання інтересу до навчання та підвищення мотивації навчально-пізнавальної діяльності використовуються навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості (зокрема метод цікавих аналогій), а також ретроспективний метод.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): курс має низку організаційних особливостей, спрямованих на забезпечення максимально ефективного засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань і практичних навичок. У разі ракетних ударів або виникнення інших надзвичайних ситуацій пріоритетом є безпека здобувачів освіти. Якщо під час заняття оголошується повітряна тривога, заняття негайно припиняється, а подальший формат роботи узгоджується додатково (перенесення заняття або виконання завдань в асинхронному режимі). Просимо неухильно дотримуватися інструкцій із безпеки та за можливості інформувати викладача про свій стан і готовність продовжити навчання. Освітній процес передбачає проведення лекцій із мультимедійним супроводом, спрямованих на формування системних теоретичних знань та їх практичну ілюстрацію, а також практичних занять, під час яких здобувачі освіти відпрацьовують навички корекції мовленнєвих порушень, зокрема постановки звуків на пацієнтах або навчальних моделях. Дистанційне навчання здійснюється з використанням платформ Moodle та Zoom. З метою підвищення ефективності навчання і забезпечення взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу під час занять у Zoom увімкнення відео є обов'язковим, оскільки це сприяє кращому розумінню засвоєння матеріалу та забезпечує більш персоналізовану комунікацію; у разі наявності поважних причин для відсутності відеозв'язку необхідно завчасно повідомити викладача. Передбачено регулярне виконання домашніх завдань як теоретичного, так і

практичного характеру. Дотримання встановлених термінів виконання завдань є обов'язковим, однак у разі виникнення надзвичайних обставин (зокрема ракетні обстріли, відсутність зв'язку тощо) терміни можуть бути переглянуті. Від здобувачів освіти очікується дотримання принципів академічної доброчесності та професійної етики. Додаткові матеріали, рекомендована література та онлайн-ресурси розміщені на Google Drive, посилання на який доступне на платформі Moodle. Оперативна комунікація та вирішення організаційних питань здійснюється у групі Telegram з огляду на можливі форс-мажорні обставини (блекаут, локдаун, відсутність зв'язку тощо) під час дистанційного навчання поза межами БДПУ. Зазначені положення можуть доповнюватися або змінюватися залежно від поточної ситуації; у разі виникнення запитань або пропозицій просимо звертатися до викладача.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (ноутбук, проектор); програмне (Moodle, репозитарій); наочність (презентації), логопедичні зонди, дидактичний матеріал.

Система оцінювання.

Шкала нарахування рейтингових балів

№ п/п	Види робіт	Кількість балів
1	Рейтингове оцінювання курсу аудиторних занять та самостійної роботи:	
1.1	Підготовка фіксованого виступу	0-5 балів
1.2	Участь у обговоренні питань плану аудиторних занять	0-5 балів
1.3	Використання додаткових літературних джерел, анотації статей	0-5 балів
1.4	Підготовка реферату	0-5 балів
1.5	Підготовка наукового повідомлення	0-5 балів
1.6	Самостійне опрацювання окремих питань	0-5 балів
1.7	Тестування	0-5 балів
1.8	Перевірка зошита (конспектів)	0-5 балів
2	Форми модульного контролю:	
2.1	Глибоке розкриття всіх питань	5 балів
2.2	Повна, коротка відповідь	4 бали
2.3	Коротка відповідь з кількома помилками	3 бали
2.4	Неповна відповідь	2 бали
2.5	Неповна відповідь зі значною кількістю недоліків	1 бал
2.6	Незадовільна відповідь	0 балів

Формою підсумкового (сумативного) семестрового контролю є екзамен у обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Як рахуються бали: поточний контроль (макс. 30 балів) + самостійні роботи (макс. 20 балів) + екзамен (макс. 50 балів) = 100 балів

Шкала оцінювання

Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Університеті	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Податковий кодекс України : закон України від 02.12.2010 р. №2755–VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Митний кодекс України : закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
3. Бюджетний кодекс України : закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
4. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с. <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Podatkova-systema-navchal-nyy-posibnyk.pdf>
5. Податкова система : навч. посіб. / В. Л. Андрущенко, В. О. Осмятченко, Я. О. Ізмайлов, [та ін.] ; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2020. 492 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні» ; т. 155). URL: <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/655>

Допоміжна

1. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <http://www.customs.gov.ua>
4. Nestorenko, T., Koinash, M., Nestorenko, O., & Symonenko, D. (2024). Modelling of innovative and investment processes in resort cities and destinations. Development Service Industry Management, (4), 351–357. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-8\(54\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-8(54)).
5. Zakharchenko, P., Nestorenko, T., & Koinash, M. (2024). Innovative and Investment Development of Resort Cities and Destinations: Sustainable Development Modelling. Modeling the Development of the Economic Systems. (4), 400–404. <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-14-52>

Інтернет-ресурси

1. Верховна Рада – www.rada.gov.ua
2. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua
3. Міністерство економіки – www.me.gov.ua
4. Міністерство праці та соціальної політики – www.mlsp.kiev.ua
5. Міністерство фінансів – www.minfin.gov.ua
6. Міністерство промислової політики – www.industry.gov.ua
7. Державний комітет статистики – www.ukrstat.gov.ua
8. Фонд державного майна – www.spfu.gov.ua
9. Агентство гуманітарних технологій – <http://www.aht.org>.
10. Міжнародний інститут бізнесу – <http://www.iib.com.ua>
11. Міжнародний інститут порівняльного аналізу – <http://www.icaei.org.ua>
12. Міжнародний центр перспективних досліджень – www.icps.kiev.ua
13. Національна Академія наук України – <http://www.nas.gov.ua>
14. Торгово-промислова палата України – <http://www.ucci.org.ua>
15. Українська асоціація інвестиційного бізнесу – <http://www.uaib.com.ua/>
16. Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова – <http://www.uceps.com.ua>
17. Український центр післяприватизаційної підтримки підприємств – <http://www.ucpps.kiev.ua>
18. Центр антикризових досліджень – <http://www.anticrisis.come.to>

19. Центр інновацій та розвитку – <http://www.ngoukraine.kiev.uaids/>
20. Центр стратегічних розробок – <http://www.ln.com.ua>
21. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
22. Державна науково-технічна бібліотека України – www.gntb.n-t.org/